

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120209091
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120209091.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: meno - neuvedené E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, O., t.č. na pobyte u navrhovateľov, dieťa rodičov - matka: T. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, O., a otec - neuvedený, o návrhu navrhovateľov: 1. G.. R. T., nar. XX.XX.XXXX, a 2. G.. M. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom R. XXX, na zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti, o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá V., F. XX, R., povinnosť odovzdať maloleté dieťa: meno-neuvedené E., nar. XX.XX.XXXX, dočasne do starostlivosti navrhovateľov, ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Z r u š u j e sa neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Dunajská Streda pod č.k. 5P/32/2020-16 zo dňa 15.07.2020, a to vo výroku I., ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do V.

III. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny N. E. za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého dieťaťa v tomto konaní.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia v 1. a 2. rade sa návrhom vo veci samej doručeným súdu dňa 27.11.2020 domáhajú vydania rozhodnutia, ktorým by bol maloletý zverený do ich predosvojiteľskej starostlivosti. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola H.. uložená povinnosť odovzdať maloletého do ich starostlivosti.

2. Návrh odôvodnili tým, že maloletý sa narodil v I., pričom matka ho po narodení opustila, verbálne vyjadrila súhlas s osvojením a od tej doby až doteraz sa naňho nekontaktovala, neprejavila oňho záujem. Uznesením OS Dunajská Streda, č.k. 5P/32/2020 zo dňa 15.07.2020, vykonateľným dňa 15.07.2020, bolo neodkladným opatrením umiestnené v V. R.. Dňa 03.11.2020 ich oslovil S. F. a ponúkol im možnosť nadviazania kontaktu s maloletým. Túto možnosť ihneď využili, pretože veľmi túžia po dieťatku. Malinký je milé, krásne dieťa, ktoré nevyhnutne potrebuje pre svoj zdravý vývin stabilné rodinné prostredie a láskavú starostlivosť. Od prvej chvíle, kedy ho uvideli, sa doňho zaľúbili. V dňoch 05.11.2020, 10.11.2020, 12.11.2020 dieťatko navštívili v V. R.. Počas týchto interakcií im boli poskytnuté všetky informácie o jeho zdravotnom stave. S týmto sú oboznámení, rovnako vedia, ktoré vyšetrenia musí ešte malinký podstúpiť. Neskôr ešte dieťatko navštívili u profesionálnej matky 2 krát, kedy ho asi 2-3 hodiny kočikovali a venovali sa mu. Majú záujem prevziať dieťatko natrvalo do svojej starostlivosti za účelom jeho neskoršieho osvojenia, pričom boli poučení o všetkých možných rizikách. Sú si istí, že mu vedia poskytnúť láskavý a stabilný domov. Na S. F. sú zapísaní v zozname žiadateľov o osvojenie. Vo svojej domácnosti majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Spĺňajú všetky zákonom stanovené podmienky pre poskytnutie náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťu. Obaja sú zdraví, neboli súdne trestaní. Psychologickým vyšetrením neboli u nich zistené žiadne rizikové faktory, ktoré by spochybňovali ich spôsobilosť pre náhradnú rodinnú starostlivosť. Sú plne schopní po citovej, ale aj po

materiálnej stránke dieťaťko zabezpečiť. Malinkého si veľmi obľúbili, navzájom sa na seba po citovej stránke veľmi naviazali. Chcú mu zabezpečiť domov, poskytnúť lásku rodičov, pričom veria, že bude v ich rodine spokojný a šťastný. Po dohode s V. R. a na odporúčanie psychologičky V. si po prešetrení pomerov v ich domácnosti prevzali dňa XX.XX.XXXX dieťaťko do starostlivosti na dlhodobý pobyt. Ich rodina a blízki sa s nimi z malinkého veľmi tešia, všetci ho už považujú za „nášho syna“. Oslovujú ho „O.“. On ich už dobre pozná, reaguje na nich úsmevom, pýta sa im na ruky, rád sa k nim túli, džavoce, je u nich spokojný a šťastný. Majú preňho všetko potrebné zabezpečené, už mu nachystali aj Mikulášsku čižmičku. Mali by ho však dňa 04.12.2020 naspäť odovzdať do V. R., čo bude pre nich, ale hlavne pre malinkého, veľmi stresujúce a náročné. U nich je už zvyknutý, cíti ich lásku a opateru. Nevedia si ani predstaviť, ako by sa s ním lúčili. Celý ich svet sa aktuálne točí okolo neho, je pre nich všetkým. Nezaslúži si, aby bol vytrhnutý z prostredia lásky a opäť umiestnený do detského domova. Ako prílohy priložili Potvrdenie zo dňa 27.11.2020, Povolenie k pobytu dieťaťa mimo V., správu o priebehu interakcií zo dňa 18.11.2020, potvrdenia o zdravotnom stave, Výpisy z registra trestov, potvrdenia o príjme, rozhodnutie o zapísaní do zoznamu žiadateľov o NRS, sobášny list, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, fotografie.

3. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5P/32/2020-16 zo dňa 15.07.2020 bolo vo výroku I. nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do H. a vo výroku II. bol maloletému ustanovený za opatrovníka pre konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny N. E.. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5P/32/2020-35 zo dňa 10.08.2020 bola príslušnosť na konanie o maloletom prenesená na Okresný súd Bratislava III.

X. V. doručilo súdu dňa 02.12.2020 správu z prešetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľov, z ktorej vyplýva, že celý dom navrhovateľov je plne prispôsobený potrebám maloletého dieťaťa, šetrením pomerov v domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky, dieťaťko tu má vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý všestranný vývin. Obaja manželia sú pevne rozhodnutí osvojiť si do budúcnosti maloletého, preto má V. za to, že aj po konzultácii s ÚPSVaR N. E., ktorý vedie spisovú dokumentáciu dieťaťka, je v jeho najlepšom záujme čo najskoršie zverenie do starostlivosti navrhovateľov.

5. Podľa § 113 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

10. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

12. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. (2)

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 367 ods. 1 až 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (2) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (3)

15. Podľa § 103 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), pred rozhodnutím súdu o osvojení musí byť maloleté dieťa najmenej po dobu deviatich mesiacov v starostlivosti budúceho osvojiteľa. Náklady spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhrádza budúci osvojiteľ. (1) O zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov podľa odseku 1 rozhodne na návrh budúceho osvojiteľa súd; ustanovenia § 101 a 102 sa použijú primerane. Ak budúci osvojiteľ nepodá návrh na osvojenie maloletého dieťaťa najneskôr v lehote osemnástich mesiacov od zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti budúceho osvojiteľa, súd môže zrušiť predosvojiteľskú starostlivosť. (2)

16. Podľa § 102 ods. 1 písm. b) ZR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

17. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

19. Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

20. Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

21. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

22. Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

23. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

24. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

25. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol v zmysle § 113 CMP, a to ako súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje, keďže príslušný súd (Okresný súd Bratislava III) by včas nemohol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť, pričom po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená príslušnému súdu.

26. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmú na právach niektorej z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa

27. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s hore uvedenými listinnými dôkazmi, ako i s obsahom celého spisového materiálu a dospel k záveru, že návrh je dôvodný. Súd mal za dostatočne osvedčené splnenie základných zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, a to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

28. Súd mal za osvedčené, že na základe neodkladného opatrenia je maloletý dočasne umiestnený do V. R., pričom maloletý sa t.č. nachádza na pobyte u navrhovateľov, a to od 20.11.2020 do 04.12.2020 a od 05.12.2020 do 20.12.2020. Navrhovatelia sa vo veci samej domáhajú zverenia maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti. Navrhovatelia spĺňajú všetky predpoklady, ktoré majú spĺňať ako budúci osvojitelia, t.j. majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, ako zdravotné, tak aj osobnostné a morálne, sú zapísaní do zoznamu žiadateľov o osvojenie a spôsobom svojho života zaručujú, že nimi vykonávaná starostlivosť bude v záujme maloletého dieťaťa. Navrhovatelia nadviazali kontakt s maloletým, pričom interakcie medzi navrhovateľmi a maloletým boli vyhodnotené ako úspešné. Medzi navrhovateľmi a maloletým sa vytvoril citový vzťah, ktorý okrem správy z prešetrovaných pomerov vyplýva aj z predložených fotografií, a preto by odlúčenie maloletého od navrhovateľov nebolo v jeho najlepšom záujme.

29. Hoci doposiaľ nebola nad maloletým vyslovená osvojiteľnosť, súd mal za to, že riziká (o ktorých boli navrhovatelia poučení a sú si ich vedomí) sú s poukazom na skutočnosť, že matka neprejavila o maloletého žiadny záujem od narodenia, t.j. takmer päť mesiacov (v spojení s § 102 ods. 1 písm. b) ZR) menšie ako to nežiadúce riziko, že maloletý si v útlom veku nevytvorí potrebnú vzťahovú väzbu k milujúcim osobám, ktorá je významnou podmienkou zdravého a harmonického vývinu dieťaťa.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na skutočnosť, že náhradná rodinná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou a že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je vyrastať čo najskôr v stabilnom rodinnom prostredí, kde sa budú ďalej prehľbovať citové väzby medzi navrhovateľmi a

maloletým, súd vo výroku I. uznesenia uložil v zmysle § 367 ods. 1 CMP H.. povinnosť odovzdať maloletého dočasne (do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej) do starostlivosti manželom navrhovateľom v 1. a 2. rade, ktorí boli vybratí zo zoznamu žiadateľov o osvojenie ako vhodní náhradní rodičia pre maloleté dieťa a spĺňajú všetky podmienky pre poskytnutie náhradnej starostlivosti dieťaťu.

31. Keďže sa zmenili pomery a v najlepšom záujme maloletého je jeho dočasné zverenie budúcim osvojiteľom, a nie do ústavnej starostlivosti, súd vo výroku II. uznesenia zrušil v zmysle § 363 CMP aj bez návrhu neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Dunajská Streda pod č.k. 5P/32/2020-16 zo dňa 15.07.2020, a to vo výroku I., ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do H..

32. V zmysle citovaného ustanovenia § 117 CMP súd ustanovil maloletému dieťaťu vo výroku III. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny U., ktorý vedie spisovú dokumentáciu maloletého dieťaťa, keď návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol.

Poučenie:

Proti výroku III. tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a contrario).

Proti výrokom I. a II. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.